

сж разслабили връзката на обществото дотамъ, щото дивиятъ тиранинъ нападналъ по най-печаленъ и свирепъ начинъ...“ Така българитѣ не могатъ да живѣятъ свободно въ страната, която природата имъ е опредѣлила, а бѣгатъ въ чужди държави, „които не хармониратъ съ естествения ни характеръ“. Той цитира, по примѣръ на Плутарха, една старогръцка по-словица: „Подиръ едно неумѣстно нѣщо идватъ безброй други“, за да заключи: „Нека се ползуваме отъ грѣшкитѣ на нашитѣ прадѣди, нека се погрижимъ овреме да приготвимъ наши млади сили за едно скоро бждаще блѣскаво щастие,“ тѣй като иначе, забавимъ ли се, ние ще приличаме на оня градъ, който изпратилъ юноши да учатъ медицина едва откакъ избухнала тамъ епидемия.

Изказанитѣ тукъ възгледи добиватъ програмно значение за изследвания и проповѣдь на Селимински. Постоянно той има на умъ бедственото положение на народа — съ неговата стопанска и духовна изостаналостъ, неговото политическо безправие и неговата загуба на национално съзнание, довела го до крайно унижително състояние. И като изходъ той сочи — историческата просвѣта и пробуждането на гордостъ за националнитѣ светини. Необходимо е да се изучава старата и нова история на народа ни (и особено „хероичнитѣ дѣла на прадѣдитѣ“) и „да се култивира народната филология“, т. е. езикътъ и книжнината ни, ако искаме да запазимъ народното духовно единство и подготвимъ политическата си независимостъ. Пишейки своитѣ мемоари отъ 1855 г., той се отклонява отъ разказа за събитията следъ Одринския миръ и изселването на сливенци въ Ромъния, за да припомни отчаянието на нѣкои родолюбци „преди нѣколко години“ при мисълта за окончателното изчезване на нашия народъ, щомъ бжде забравено всичко, което го е крепило въ националното му съзнание презъ вѣковетѣ. Тѣзи патриоти обсъждали начини за обнова и засилване на това съзнание, никой обаче не се заелъ да състави „историята на този народъ — за да може той самъ да разбере своето старо достоинство. Да узнае причинитѣ на увеличението, намалението и упадъка на държавата ни, както и положението си преди петвѣковното робство. Никой отъ толкова родолюбци не се е погрижилъ да въодушеви народа ни, да му внуши смѣлостъ, да му